

COMMISSIE VOOR HET BANK-, FINANCIE- EN ASSURANTIEWEZEN

Toezicht op de aanvullende pensioenen

Brussel, 5 december 2006

Circulaire WAPZ – 1 over de procedure voor het aanvragen van een gemotiveerd advies over het sociaal karakter van een modelpensioenovereenkomst

* *In de tekst moeten de woorden "de CBFA" / "de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen" worden vervangen door de woorden "de FSMA" / "de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten", als gevolg van het zogenaamde "Twin Peaks"-toezichtmodel, ingevoerd door het Koninklijk Besluit van 3 maart 2011 betreffende de evolutie van de toezichtsarchitectuur voor de financiële sector, in werking getreden op 1 april 2011.*

Geachte mevrouw,
Geachte heer,

Deze circulaire is bedoeld om u in te lichten over de procedure die u moet volgen om een gemotiveerd advies te verkrijgen over het sociaal karakter van een modelpensioenovereenkomst in de zin van Titel II, Hoofdstuk 1, Afdeling 4 van de programmawet (I) van 24 december 2002 betreffende de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen (hierna de « WAPZ » genoemd).

Indien voldaan is aan bepaalde sociale voorwaarden die in de WAPZ en haar uitvoeringsbesluiten zijn vastgelegd, kan er voor de premies of bijdragen die in het kader van sociale pensioenovereenkomsten worden gestort een fiscale stimulans worden toegekend. Die fiscale stimulans bestaat erin dat de premies of de bijdragen die de zelfstandige in het kader van een sociale pensioenovereenkomst betaalt, en die net als de wettelijke sociale bijdragen aftrekbaar zijn, 15% hoger mogen liggen dan de normale maximumpremie of -bijdrage, die momenteel 8,17 % van het begrensd beroepsinkomen bedraagt. Voor sociale pensioenovereenkomsten bedraagt de maximumpremie of -bijdrage dus 9,40%.

Het toezicht op de sociale aspecten van de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen is krachtens artikel 58 van de WAPZ aan de CBFA toevertrouwd, terwijl het toezicht op de fiscale aspecten tot de bevoegdheid van de FOD Financiën behoort.

In deze context hebben de FOD Financiën en de CBFA een samenwerkingsprotocol gesloten om hun respectieve rol in het toezicht op de sociale pensioenovereenkomsten af te bakenen.

In dat samenwerkingsprotocol zijn de FOD Financiën en de CBFA overeengekomen dat de pensioeninstellingen een gemotiveerd advies kunnen aanvragen over het sociaal karakter van een modelpensioenovereenkomst voor zelfstandigen. Die aanvraag moet hetzij via de gewone post worden toegestuurd aan de FSMA, Departement Toezicht op de IBP's en de Aanvullende pensioenen, Congresstraat 12-14, 1000 Brussel, hetzij via mail op het volgende adres : pensions@fsma.be .

Dit gemotiveerd advies kan enkel worden aangevraagd voor modelovereenkomsten waarvoor er premies of bijdragen zullen worden gestort vanaf 1 januari 2007.

Nadat de CBFA de aanvraag heeft onderzocht, stuurt zij naar de pensioeninstelling een gemotiveerd advies over het sociaal karakter van de modelpensioenovereenkomst. Daarbij vermeldt zij uitdrukkelijk dat haar advies vatbaar is voor herziening indien in de loop van de uitvoering van de modelovereenkomst blijkt dat niet langer voldaan is aan de gestelde voorwaarden. De CBFA zal een lijst ter beschikking van het publiek stellen met de modelovereenkomsten die een positief gemotiveerd advies hebben verkregen over hun sociaal karakter.

Indien de pensioeninstelling een positief gemotiveerd advies heeft verkregen over het sociaal karakter van de modelpensioenovereenkomst, mag zij de vermelding « Conform sociaal karakter » aanbrengen op het betalingsbewijs dat voor de aangeslotene is bestemd, indien het tenminste gaat om een bewijs van betaling voor een sociale pensioenovereenkomst die conform is aan het model van sociale pensioenovereenkomst waarvoor een positief gemotiveerd advies is verkregen. Indien het betalingsbewijs dat voor de aangeslotene bestemd is, de vermelding « Conform sociaal karakter » draagt, betekent dit dat de volledige premie of bijdrage fiscaal aftrekbaar is binnen de voorwaarden en de grenzen van de aftrekbaarheid.

Indien de modelovereenkomst gewijzigd wordt en die wijziging een invloed kan hebben op het sociaal karakter van die overeenkomst, licht de pensioeninstelling de CBFA in, die in voorkomend geval een nieuw gemotiveerd advies geeft over het sociaal karakter van de gewijzigde modelovereenkomst.

De CBFA behoudt zich het recht voor een nieuw gemotiveerd advies te geven over het sociaal karakter van een pensioenovereenkomst indien zij *a posteriori* over nieuwe gegevens beschikt die twijfel doen rijzen of de gestelde voorwaarden wel vervuld zijn.

In deze circulaire wordt informatie gegeven over de inhoud van het dossier voor het aanvragen van een gemotiveerd advies over het sociaal karakter (I), wordt de procedure beschreven voor de behandeling van de aanvragen (II) en de procedure die gevolgd wordt in geval van wijziging van de modelpensioenovereenkomst (III) en worden de gevallen opgesomd waarin de CBFA een nieuw gemotiveerd advies kan geven (IV). Bovendien voorziet deze circulaire in een bijzondere procedure voor de overgangperiode (V).

*
* *

I. Aanvraagdossier

A. De aanvraag wordt ingediend aan de hand van het formulier WAPZ – 1, dat als bijlage bij deze circulaire is gevoegd.

Op dit formulier moeten minstens de volgende gegevens worden ingevuld:

- de gegevens van de aanvrager(s): naam, voornaam en functie binnen de pensioeninstelling en, in voorkomend geval, datum waarop die personen de bijzondere opdracht hebben gekregen die het hen mogelijk maakt de aanvraag te doen voor de pensioeninstelling¹ ;
- gegevens van de pensioeninstelling : naam, rechtsvorm, toelatingsnummer, adres ;
- de gegevens van de inrichter van het solidariteitsstelsel, indien dit niet de pensioeninstelling is²: naam, rechtsvorm, adres en, in voorkomend geval, toelatingsnummer ;
- code, specifieke benaming, ..., die de pensioeninstelling aan de modelovereenkomst heeft gegeven ;
- het type van personen waarvoor het model van sociale pensioenovereenkomst bestemd is³ ;
- de contactpersoon : naam, voornaam en andere gegevens (postadres, e-mailadres, telefoonnummer, faxnummer).

Het formulier moet gedagtekend en ondertekend worden door de aanvragers.

B. Bij de aanvraag moet een dossier worden gevoegd met de volgende gegevens:

1. voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening :

- het model van sociale pensioenovereenkomst;
- het solidariteitsreglement ;
- een technische nota over de financierings- en beheerswijze van het solidariteitsfonds ;
- een voorbeeld van een pensioenfiche ;
- een voorbeeld van een betalingsbewijs dat voor de aangeslotene is bestemd ;
- elk ander relevant document.

2. voor verzekeringsondernemingen :

- het model van sociale pensioenovereenkomst (de algemene voorwaarden van het model van sociale pensioenovereenkomst en een representatief voorbeeld van de bijzondere voorwaarden) ;
- het solidariteitsreglement ;
- een technische nota over de financierings- en beheerswijze van het solidariteitsfonds ;
- een voorbeeld van een pensioenfiche ;
- een voorbeeld van een betalingsbewijs dat voor de aangeslotene is bestemd ;
- elk ander relevant document.

¹ Indien het niet gaat om de personen die statutair belast zijn met de vertegenwoordiging van de pensioeninstelling.

² Art. 56 van de WAPZ : de inrichter van het solidariteitsstelsel is hetzij de pensioeninstelling hetzij een andere rechtspersoon.

³ Zo moet er vermeld worden of het model van sociale pensioenovereenkomst bestemd is voor alle zelfstandigen of voor een specifiek beroep.

II. Procedure voor behandeling van aanvragen

Voor de behandeling van de aanvragen wordt de volgende procedure gevolgd.

- Zodra de CBFA de aanvraag ontvangt, gaat zij na of het aanvraagdossier volledig is. Indien dit niet het geval is, vraagt zij de ontbrekende documenten schriftelijk op.
- Indien het dossier volledig is, zendt de CBFA een bericht van ontvangst naar de betrokken pensioeninstelling. Zodra het bericht van ontvangst verzonden is, behandelt de CBFA de aanvraag van een gemotiveerd advies binnen een termijn van drie maanden.
- Indien de CBFA in de loop van het onderzoek van het dossier bijkomende vragen heeft voor de pensioeninstelling of om wijzigingen moet vragen in de haar voorgelegde documenten of in de financierings- of beheerswijze, wordt de termijn voor de behandeling van de aanvraag opgeschort tot de CBFA bevredigende antwoorden heeft gekregen.
- Nadat zij het dossier heeft onderzocht, geeft de CBFA een gemotiveerd advies over het sociaal karakter van de modelpensioenovereenkomst waarvoor er een aanvraag is ingediend. Daarbij vermeldt zij dat dit gemotiveerd advies vatbaar is voor herziening indien in de loop van de uitvoering van de modelovereenkomst blijkt dat niet langer voldaan is aan de voorwaarden. Het gemotiveerd advies krijgt een nummer dat als referentienummer zal gelden voor de modelovereenkomst.
- Wanneer de CBFA een positief gemotiveerd advies geeft, neemt zij de naam van de betrokken pensioeninstelling en het referentienummer van de modelpensioenovereenkomst op in een lijst die op haar website (www.cbfa.be) ter beschikking van het publiek wordt gesteld en die regelmatig geactualiseerd wordt.

III. Procedure voor wijziging van de modelpensioenovereenkomst

Indien er in de modelpensioenovereenkomst een wijziging wordt aangebracht die een invloed kan hebben op het sociaal karakter ervan, brengt de pensioeninstelling de CBFA daarvan op de hoogte, met vermelding van het referentienummer van de betrokken modelovereenkomst.

Daarbij bezorgt de pensioeninstelling aan de CBFA de in punt I.B opgesomde documenten die gewijzigd zijn, en vermeldt duidelijk wat er precies gewijzigd is. In de begeleidende brief vermeldt zij de voorgenomen wijzigingen en de reden voor die wijzigingen.

In voorkomend geval geeft de CBFA een nieuw gemotiveerd advies volgens de in punt II beschreven procedure.

Een belangrijke opmerking in dit verband is dat een wijziging van de solidariteitsprestaties of een wijziging die een invloed heeft op het financieringsplan altijd beschouwd zal worden als een wijziging die een invloed kan hebben op het sociaal karakter van de modelovereenkomst.

Indien de modelovereenkomst enkel gewijzigd wordt voor de nieuwe aangeslotenen, zal zij beschouwd worden als een nieuw model van sociale pensioenovereenkomst, waarvoor de procedure geldt die omschreven is in de punten I en II. Een model van sociale pensioenovereenkomst mag namelijk geen verschillende solidariteitsstelsels bevatten.

IV. Nieuw gemotiveerd advies

Indien er gegevens bekend geraken, hetzij rechtstreeks, hetzij via de FOD Financiën, die twijfel doen rijzen over het “sociaal” karakter van het model van sociale pensioenovereenkomst, zal de CBFA een nieuw gemotiveerd advies geven aan de instelling, waarin zij zal meedelen dat de pensioenovereenkomst niet langer voldoet aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een positief gemotiveerd advies over het sociaal karakter. Daarnaast zal zij het model van sociale pensioenovereenkomst schrappen van de hogervermelde lijst.

V. Overgangperiode

De overgangperiode gaat in op de datum van publicatie van deze circulaire en eindigt op 31 december 2007.

In afwijking van punt II zal tijdens de overgangperiode de termijn voor de behandeling van de aanvragen door de CBFA zes maanden bedragen, te rekenen vanaf de verzending van het bericht van ontvangst van het volledige dossier, en dit om rekening te houden met het feit dat de CBFA op de dag van de publicatie van deze circulaire overbelast zou kunnen zijn door het grote aantal aanvragen voor modellen van sociale pensioenovereenkomsten.

*
* *

Deze circulaire wordt gericht aan de verzekeringsondernemingen en aan de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die sociale pensioenovereenkomsten aanbieden in de zin van Titel II, Hoofdstuk 1, Afdeling 4 van de programmawet (I) van 24 december 2002.

Hoogachtend.

De Voorzitter,

E. WYMEERSCH

Bijlage : Formulier WAPZ – 1 voor het aanvragen van een gemotiveerd advies over het sociaal karakter van een model van sociale pensioenovereenkomst